

ԴԻՏԵԿ ԻՒՒԶԸՆԵԴԵԱՆ

1812. ՚ի 15. հոկտեմբերի.

Ը.՝ գործքս՝ որ Է՝ Վատմութի հիմնական ատենիս, ամենն տամենց հինի
օրը հեղմը կրուցիլ:

ՊԱՏԵՐԱԶՄԱԿԱՆՔ

Սօցրան տնտեսքիս մէջ մեկ գինիին
բաղմանուն մէկն է, ու ստանդորի նման
բաղմանունն է, ուսկից որ մոսկովիէն օտար
տնտեսքի 14ին փախչելուն տանէր, առ
միս անգին կրակ սրկին - ու բոսթոփուն
մոսթար քաղցին կառավար, էր ձեռքով
կրակն՝ աղիգալին կրակ սրկաւ. առ կրակ
էր բանար ջորաւ շատ մարեցաւ: Աւ 16ին
որ մէկ աստիկ հոգին էլաւ, առ աստիկ
ջոր հինի հարսեր հոգաւորայանդաւ մար
դիկ: առաջուցին առ թաթար, անգաւթ
կառավարին կառավար, քաղցին մէջ հա
րաւարտ, առ իտալական փոխին - ու ո
րովհետեւ քաղցին մեծ մարդ փոխան լին
վածք է, շատով կրակը առաւ ամենի գիւց
առ բանիւր օտարին մէջ մէկ կրակն Ժող
մը դարձաւ, քաղցը քաղցը: Սոցիալին
մէջ 30000 հարար միտաւորած ընկած
մոսկով կոչին, հոն ամենից արեցան քա
ղցին, մեծամեծաց աստիկ, արաղիկան
ներս խաներ մարդացաներ, թաղաւորա
կան անհաւ բաներ, ու անհետաց միւսն
ներս քանակը միւսի կան հոգ քարման
առ մէկ բանի օրովն մէջ 200 հարար մե
ծառուներ, ասիկ նը մարդիկ, էղան առ
քաւ թաղաւոր, Սոցիէն հիւ բանիւր լին
փախչեցած առ քաղցին - ու մանաւանդ
կառավարները լինի թողուցած փախաւ
կաններուն առ քաւ ընկաւ, ընկաւ: Թե
քաւաւ բան է, որ քաւանդը հոն գալ
մանէ: ուստի երբ որ տեսն որ քաւանդը
եկեր կոխեր է, սոսկալի անգիւթն ու ա
նոցորմութի խելքը սոցիէն քանից շուցին,
թէ սոցիէն քաղցը, ու միւսիւր ընկեր Ժող
ղովարդը, որ կը հաւատարկի աղցին ու
Ժողովուրդն: որպէս զի քաւանդը ընկալե
լէ տէր:

Առ առ բանիս բուն պատճառը ընտարր
քաղցը, է անդամ բոսթոփուն մարդիկ քա
ղաւարտ, որ առաջուցին մարդը դարձ

առ բան ընկաւ: առ ի օրերէն ընկաւ առ
մերէր հաղարաւոր խաւարաններ, երկու
կար թաղաւոր մէջ, սոցիէն, բանիւր
կան Երեւան գրէր արաղաւարներ, ու
Ժողովուրդը խաւարէր իրենց քաւով, Թե
մեծ օգտաւորիկ դաւանակ լինել կառավար
կար, ու տնտեսքին պիտի զնեւ առ քաւը
կեղաւ բանիւր, որ վեր կըլէ, երկուց քաւը
արգին բանալին վայ, իւստ անտոյ վայ
առ բանիւր, ու մայիկ վային բերէ:

Առ քաղցը տանըլեւ օրը, քաղցը դրն
տանի մէջ կըլած քաղցործները արձակեց
թաղաց, ու իրենց զբաւ, որ առ ողորդ
Ժողովուրդը ընկաւ: Առ առ բան քաղցը
տէր, իւր քաղցը կրակ մարիւր: Թե
ընկալաները կեղաւ փախաւ, էղաւ առ
քաղցը կառավար, որ կրակը լինան մարե
լանի: Առ կրակը իրէր իւր օր ընկաւ, քաղ
ցին լար փոխին իրենց արեցաւ: արեց
մէջ սոցիէն նա, քաւեւրինալին աղաւ
սարաւ: հարաւարտ մեծ մեծ Ժողով
անաւ քաւեւրինալին արեց իւր բանիւր
քաղցը: Առ կրակը քաղցը, Ժողով
կան 300 հոգի տանեցին քաւանդները
թաղաւորները ընկաւ, որ ամենը կրակաւ
լին: Թե քաղցը արեց իւր քաւեւրինալին
տէր: մեկաւ քաղցը: Առ Թեպէս քաղցը
արեց կրակի աղաւ, կուղիին որ քաւը
արգինուն մեղք բան լինալ, ամեն բան
արեց կանի տէր: տես քաւանդը ասիւր
կրակն քաւանդները, 60 հարար թաղաւ
150 խաւարաւ, 400 հարար լիւր, առ
քաւեւրինալին 400 հարար լիւր արեւոր
Ժողով: Առ իւր քաւ զօրը քաւաւ իրեն հոն
քաւաւին աղաւ, ու հանդիման հոն
իրենց աղաւարներէն, ուր հալար արե
քաւ, քաւանդ, ընդեղին, գինի, քաւիւր,
չեքը, քաւիւր, ու ամեն բան աստեւ: ու
տեսեւ Ժողովը կրակն որ մարդաներ գե
նեւ ընկալով լինաւ:

Առ օրերը՝ առաջաւորաւ ողորդ մէկ կե
որ դեղ իւրաւան քաղցը, որ մարդան
մաւ

մոսկովները կը փախչէին . մէկաւ կէսնաւ գէպ 'ի բէգրօսուրիին ճամբովը առաջ կը քալէկոր :

Մօքա քաղաքը բէգրօսուրիէն 180 փարսան հեռու է . ու ճամբան քաղուկ աղէկ ճամբայ մը չէ . ամա վիզէպսքէն աւելի աղէկ չիտակ ճամբով 130 փարսան հեռու է :

Մոսկովները առ ծեծին պատմութիւնը բոլոր փոխած , ու ներհակը դարձուցած , էրենց խաղարի թղթերուն մէջ տպեր , առ տին անդին ուր որ կրնան տարածերէն . ու բէգրօսուրիէն՝ ինչպան ինկիլէհուաւ , առ խաղարը հասուցերէն , պայսմ գրելով ծեծին պատմութիւն , սեպտ . 11ին . ॥ Փառք այ . փառաւոր ու ուրախարի խաղարները առինք մեր բանակէն , ու լծէտէտ ամմէն պարագաներով տահա չիմացվեցաւ բոլոր պատմութիւն . ամա ստորագրուէնք որ 7ին , կատարեալ յաղթութիւն ըրին մոսկովները Քրանտըն վերայ : Երանուհւոյ կուսին պատկերը՝ բանակին մէջ տարերէն . ու ծեծը տահա չըսեալ , բոլոր զօրաց զիմացը կանգնեցին : Քուգուսով ճէնէսալը ու բռնիւղակի օֆիցիալները առ պատկերին առջեւ երգում ըրերէն , որ կամ յաղթին , ու կամ մեռնին : Աս թերմեանդութիւնը որ բռնաները ըրին , վերանին մէկ ու ժամը է կաւ , որ յաղթութիւն զատեցան . ու հէմա տահա թշնամիին ետեւէն ընկած կը ճալածին կոր : Հիմա բոլոր բոլոր արքայադուհիք ժամ կերթանկար շնորհակալութիւն ընեցու . ու հարուր մէկ թօփ նետվեցաւ ժողովուրդէն իմացներէն : Եւ յաղթութիւնը . ու գիւրեարաւ մենք լուսաւորութիւն տխրի ըլլայ ॥

Սեպտեմբերի 12ին՝ բէգրօսուրիէն գրը ված թուղթնալ առ է . ॥ Մէկ մենք ծեծմը եղաւ մոյգսքին գիւրը , Քրանտընէն 25 հազար ընկան մեռան . ու փախչելուն առանք 16 հազարով մեզի գերի թողուցին . ու 100 թօփ : Աս գերիներէն մէքնէն՝ ի դալիայու փոխալքան . ու մոսկովնալ նէյն : Աս խաղարը հիմա նոր հասաւ . ու թօփերը կրնեալին կոր ուրախութիւն ॥ :

Սեպտեմբերի 13ին , բէգրօսուրիէն դարձեալ կը գրվի առ թուղթնալ : ॥ Արքա պէս փառք այ , որ Քրանտընը ջարդովեցան գնացին . 20 հազար խաղար Ետեւէն ընկեր հողի չեն թողուր . որ ամեն Քրանտընին արքայական պահապան գունդը՝ բոլոր զովին ընկուցեցաւ կորաւ : Մեր կայսրը փրինկիփէ բուգուսովին 100 հազար առաւ չի խաւրեց ընծայ : Մեր վերաւորված ճէնէսալները ասոնք են , պահապանին , սուղաքոֆ . ճէգօշքոֆ . քուգօշքով . ու մեքի . վոսոնցօֆ :

Ինկիլիզները իրաւ կարծելով առ խաղարը , իրենքաւ մենք խնտութիւն ուրախութիւն ըրերէն թէ այսպիսի մենք յաղթութիւն էր զամէ տէի Քրանտըն գէմ : Ամա երբոր որ իմացերէն շիտակ ծեծին պատմութիւնէն , շատ հաքերէն մոսկովներուն առ ըրած անքաղաքագրութեանը վերայ , որ այսպիսի անձոնքին սուտ մեղի ալ կը լընցնէ կը լընցի տէի :

Աս մօքա քաղաքը՝ նաքօլէօնը առնելուն համար , բովանդակ Քրանտըն , իդալիայ , նաքօլի , լիւրիկէ , բոլոր իր հէար եղած տէրութիւնները , պուռ . պաւիէնա , սաքսոնիայ , ն . նաւ բոլոր նեմյէստան , մենք խնտութիւն ու հանգէս ըրին . ամմէն ժողովուրդապետական ժամերուն մէջ , քաղքները գեղերը ձայնաւոր պատարագ , ու պէգաք երգը երգեցին 'ի շնորհակալութիւն այ , որ առ յաղթութիւն յաղթեց տէի : Աս ինչ պէս որ վնէնիկ տեսալք , բոլոր քաղքին մեծերը , արքութիւն պաշտօնատար մարդիկ , ու բոլոր զինուորական գունդը , առք փառք մը մարկոս ժամը գացին , ու ան հանգէսը կատարեցին , հարեւաւոր թօփեր նետեցին , զինուորական հանգէս ըրին , ու գիւրը լուսաւորութիւն , հոկտեմբերի , 18ին :

Աս Քրանտընը մօքա առնելէն ետե , մոսկովին ըրածը չըրածը բոլոր օրթան կը հանեն կոր . հոն տեղը եղած մոսկովի խաղարին թղթերը կը տպենկոր . որոնց մէքէն աղէկ կիմացվի , թէ մոսկովը ինչպէս իրեն ժողովուրդը խաբերէ , ու հիշ չէ իմացուցած իրեն գէն , իրեն քալած կորուսանէ ըր , ինչպան որ Քրանտընը մօքայի մօտեցերէն , որ ալ չիկրնար խաբել որ ալքով կը տեսնեն , ախմշով կը տեսն թշնամուցին թօփին ձայները : Աս չէ թէ միայն իր քալած գէնը անոնցմէն պահերէ , այլ նաւ սանկ քալուցներ , նանկ կարընութիւններ ըրինք կըսէ եղեր : Ասկէ զատ , առ թղթերուն մէջ ինչպէս կըստ կոշտ բաներ կը թոփարէրէն գէմ ելլող աղգերուն տնէքներ ու քամահրանքներ կուտայ , որ քաղաքական աղգերուն մէջ շատ մենք ամմթ բան կըստարի այսպիսի խօսքեր ըսելը : Մէկմալ կը ընկայ մոսկովներուն թուաւ ելլելը , աղգքանդը կայսեր յորդորական թղթեր գրելը իր ժողովուրդէն , որ սաք էլին , թշնամին վերն տեն . անկէ ետե սրբերու ընկալին . իրենց խէրը անոնցմէն ուղեւին : Մենք ան թղթութիւն մէքէն էն բան հասկընալունքը հոս գընենք :

Երբոր մոսկովի կայսրը զմելնար կորանցունէն ետե , ետ կը դառնարին . մօքա քաղաքը մաերէ հանդիսով : Աս մօքային մէքարալօնը , որիկերանք մոսկովներուն ,

բուն, սղաւտն անուշով, շատ հաւեր, կայսեր մէկ պարգևը արվեր է. որ է եղեր Եւ սէւձիօին անգին պատկերը. որ աւանք արքայմընէ եղեր ռաւառէժին: Աս պատկերին հետ մէկ Թուղթմալ արվերէ այսպէս. || Մօքա քաղաքը, մսկովի տրու թէ առջի մայրաքաղաքը, նոր երուսաղէմը. կընդունի իր օծեալը այնպէս, ինչպէս որ մէկ մայրն իր գրկին մէջ իր սիրական դուկները, ու ելլելով քարծրացած ամպերէն վեր, ու անտէրլով լուսաւոր փառքը իրեն աթուղին, յափշտակեալ արծով յիծու թիկերգէ ունանաւ: Օրհնեալ ըլլայ ան՝ որ կըհասնէ: Անա ան տարաբախտիկ ու ամբարշտ դողաթը՝ Փրանսայու գիւրդէն փրթած՝ ինչպէս մոսկովստանու սահմանները ահ ու վառնը բերաւ: Խաղաղասէր կրօնը, ապաւնի բանակը մոսկովին պիտի զարնէ ճափախէ գլխը շուտ շուտ ան արիւնհարու ամբարաւանութեանը: Աս պատկերս Եւ սէւձիօին, որ հին պաշտպան է ու վրէժխնդիր երջանկութե մեր հայրենեացը, կընծայվի քու մեծութեանդ Տր փայտը: ||

Առաւ կայսրը աս պատկերը, ու մենծ բաշակը իր զօրաց օգնական խաւրէ: Աւ աս սղաւտն, մոսկովստանի ոսկեբերանին, շնորհակալութե Թուղթմալ գրեց այսպէս. || Աւ արհի եպիսկոպոս մեաքապօղիտ Պրոտոն: Աւի ձեր գիրը, ու պատկերը Եւ սէւձիօին: Կարգացի Թուղթմալ մենծ ու բախուէ, ինչպէս ալ պէտք է որ կարգաման Թուղթմալ որ կուգայ այնպիսի արժաւնի հովեմը եկեղեցիայ, ինչպիսի որ քեզ մասնաւորապէս կըմաննաւ: Իսկ ան պատկերը բոլոր մեր զօրացը Եւ սահապանին, հրաւայեցի՝ որ մենծ բանակը տարվի զօրացը օգնութի, որ պատրաստվեր կեցերեն հայրենիքը սրահելու, ու անոր գիմացը ալ զօթը ընեն ու խնդրեն ոյրոմունէն ան, որ հրամանացը փառաւոր կեանքը երկնցունէ: ||

Մօքային կառավարը՝ Թուղթմալ գրերէ յորդորական զօրաց ու զօրապետաց այսպէս: || Փառք ան, ամեն բան մեր մէջը յաղող, ամեն կողմանէ աղէկ յոկիտ ենք. հացը հիւ չխաղաւ, միսը աժնցաւ, մէկ բաղձանքն ունինք, մէկ բանի միայն կարողաւ ընել ունինք. որ ծեծկըվից յաղթենք մեր Թշնամին, ու եղիցի յաղթել: Մենք միշտ կարաչենք դժ, կըջորացընենք կըշտացընենք մեր զինուորները, ու կըխաւրենք բանակը. բարեխոս կըբռնենք առաւել զմայրն ան, ու ամեն հրաշալործ սէրեր մօքային: Բոլոր աշխարհս մէջ մէկը ունինք սրապիւլի, որ է շնորհաւոր կայսերինս աչքբանդը բաւլովի. ու լեզւիմ

մէկը ելլողներուն՝ մէկ զօրքը լրիւսմ սիւրովն յնի ընի: Աւ որպէս զի շուտով աս ծեծը լըմնցընենք, կայսեր հաճայ ըլլանք, հայրենեաց արդիւնաւոր ըլլանք, նաքսէ՛նք սաակըցընենք, պէտք է հնադանու թի ու նախանձաւորութի. պէտք է վստահութի խօսքին հրամանին ձեր կառավարենքուն, որոնց որ հաճայ է մէկը հետ մեւնին ու մէկը հետ տարին թի որ աշխատանք կըսէք, ես ձեր հետն եմ: Թէ որ ծեծ կըսէք, ես ձեր դըւսը կըլլամ: Թէ որ մէկը հանգիստ պէտքը կըլլայ, ես ձեր ամենին տես կըհանգչիմ: Հիւ բանեմալ մի վախաւք: Մէկ ամսմընէ քարծրացերէ, մէկմը որ փշենք կըսարաղները կըջորենք. հորիզմը լուսաւորվի մէկմը, կապաւնութիւն ետե կերէնայ. ամա աղէկ զոռաչցէք անտիտներէն ու գինոփներէն, որոնք որ սօշ պարապ հու վարտա մարդիկ են, ու գլուխին կըշտացընեն, ամա ուրիշն ականձը զէհիր կըփշեն: Ասնցմէն պաղին կըսպեն, թէ նաքսէ՛նք բարի կուգէ ամենուն ընել, որ միշտ անոր հակառակը կընէ. կըխոտանայ ամեն բան, ու հիւ մէկը չիկատարէք. կըխոտանայ իր զինուորներուն՝ զերէնք մառնէալ ընելու, պապուկներուն՝ ոսկի լեւնել, Ժողովրդեան՝ աղատութիւն: որ աս բոլորը միայն ակնմէ մէջ են, կըլծէ ամենմէկը, մահաւորութեանը կըխաւրէ, կի՛ հոս, կի՛ հոս վերապէս կըմեւնին անտիք: Աւտի ձեզ կաղաչեմ, որ թէ որ կըսէ այս պիտի բան մէկմը, մերնցմէն եղեր, օտար աղդէմը եղեր, հէմն բռնեցէք անոր մալ գերէն, քաղցէք բերէք զատաւորներուն առջը. ու ովոր աս բանը ընէ, մենծ պատիւ, ու փառք, ու վարձք կառնէ: Աւ ան բռնութեմն ալ ես պիտեմ, քիչ անոր գլուխը պիտի բերեմ, հինկ խառը սոյրը երկնցընեմ: Ինչպէս որ իշխանութի առնմեր կայսերէն, արթուն կենալու պահէլու իրեն բարի քաղաքը Մօքա: Աւ ովմար պէս հոգմը կուենայ, երբոր զաւկը ներ չունենայ: Երբեւմ կընեմ ձեր դիմաց, թէ կայսրը այնպէս վստահ է ձեր վրայ, ինչպէս քուսիւնին վրայ. ու ես ալ պատրաստ եմ երգում ընել ձեր հաստատութեանը վրայ: Գուցալ իմ վրաս վստահէք մի ըլլաք: Աւրեմն ես եմ աղաւաւանսհմ, հաւատարիմ ծառայ ունայ տերութեմ, ու օթթօսաւ քրիստոնէայ: Աւ իշտի իմ սղօթքս որ գիշեր ցերեկ կընեմ. Տր իմ. որ երկնից անտիւն: Երկայն կեանք տուր մեր կայսերը հոս երկրի վրայ: Մի գաղաբի որ օրհնութիւն տալէն, աս օթթօսաւ մոսկովստանին վրայ: Կամեցիր, որ աս մեր զօրքը սիրէ յի քնը: Տուր հաւատարմութի ու սէր հայրենաւորութե աս օթթօս

Թօսօսոս ուսաց ժողովրդեանը: Առաջ տար մեր զօրաց ուղիները, ու ուժ տուր իրենց որ ջարդեն հատյունեն մեր թշնամիները: Լուսաւորէ ու հաստատէ հաւատքի մէջ, ու կենդանաբար խաղիզ ձերայ, ու անով ընեն յաղթութի մենն ॥:

Կրօնեցաւ 'ի 24. օգոստ. 1812:

Աս մօքայլին կառավարը օտթօփէնը քաղաքը կորսնցունէ լէն քանիմ որ առաջ պապէս թուղթմալ ապերէ. ॥ Մեր առաջապահ զօրքը կհեադին մօս են, մէկ շատ ամուր տեղիք նստերեն. միտք ունի մեր փրկիչիկեն, հոն մէկ մենն ծեծմը տալու Քրանսնէրուն: Զօրքերնիս հաւատար է անոնց. ամա քանիմը օրէն ետե տահա պիտի շատայ 20 հազար հոգի մէկ օգոստ. թի գալով: Մեր զօրքը բոլոր մասկով է, բոլորը մէկ հաւատք ունին, բոլորը մէկ կայսեր տակ են. ամոնք իրաւատրաղմին նոյ ժամերուն վայ, իրենց տներուն, իրենց կնքացը, իրենց օրդուցը, իրենց պապէրուն գերեզմաններուն համար: Քրանսը կըծեծկըլէ իրեն հաց գանկու համար: Թի որ աս մենն ծեծը կորսնցունէ, ալ հեմեն բուրդուփապուճ պիտի փախի ॥:

Մեպետերի 'իսի աս մօքայլին կառավարը մէկ յորդորական թուղթմալ հանեց իրեններուն պապէս: ॥ Աղբարներ. մեր անհուն անհամար զօրքը, իրենց կենաց վառագոյլը պիտի պաշտպանեն հայրենիքը: Զիթողուք որ մեր նենգաւոր թշնամին մօքա մանէ: Թի որ մենք մեր ամէն ձեռքերնէս եկածը չընենքս, շատ մենն յանցանք կրենք: Աս մօքան մեր մարնէ, ան մեզ մեծցուց, ասիէ դուք ամէնքդ զենիկնցաք: Զեղ կըկանչմ անու նով մեր փրկիչին մօրը, որ պաշտպանէք ժամերը. մօքա քաղաքը, ու բոլոր մաս կովստանը:

Օհնք ասէք ձեռնիդ, ձիււոր՝ ու ոտա նաւոր. ու 3 օրվան հաց պաշար տուք, ժողովրդեցէք խաչին հարօշակին տակ, ու շուտով գնացէք քիչմ առաջ եղած իրէք լեռներուն դուսը: Ես ալ ձեր հետեմ, որ ասակըրնէր նենգաւորը: Փառք ու պարծանք անոնց որ աս ծեծին մէջ մանեն: Երախտագէտ հայրենիքը, կըճաննայ կը պահէ իրեն համար մեռնողներուն յիշատակը. ու ամ քանիս ես կեցողնէր գըտ նան իրենց պատիժը դէրձն գառատա նին օրը ॥:

Մէկ սիրտ տալու թուղթմալ գրերէ պապէս. ॥ Կրօնմ որ պաղին կըտգոհան, թի ես արդէրեմ, որ քաղքէն դուրս մարդ չլլէ տէի: Թի որ պապէս բլար, բոլոր ղենտօրները՝ ներս քաղքին մէջ

պիտի բռնէի, հաղարաւոր առապանէր պիտի չլլէին մոտէին աս քաղքին դռնէրէն: Մանաւանդ կուգեմ որ տիկնայք ու մեծամեծաց վաճառականաց կնքալիք իրենց խաղաղութեք համար, երթան ասիկ. աս քանիմ է: Ամա չեմ ուզեր որ աս կնքաց հեալ, իրենց աղբարքը իրենց աղջական ներք ելեն երթան, մէկմալ ես չեգառ նալու կամքով: Ես մենն չար է աս, թի որ ասոնք միտքերնին գրերէն թի վտանք մը կայ տէի, ու խախի ու խալտոտակ կըլլան: Թի որ քանիմ չըլլայ, ինչպէս որ ալ պիտի չըլլայ: Խօսք կուտամ զլեռու վր. որ թշնամին մօքա չիմոնէր չիմանէր. ինչո՞ւ. զերէմ քանակին մէջ, 130 հազար ընտրած կարնիճ զօրք ունինք, 1800 թօփ ունինք, ու մէկ Փրկիչիկմը քուգուսով, որ կայսրը ընտրէր գրեր է բոլոր զօրացը գլուխ: Աւ թշնամին ետեի գիւրը, մէկ 35 հազար ընտրած զօրաց բանակմալ ունինք, Գոսմածով ու Բդիքակով ձենէալ ներս տակ:

ձենէալ Միլաւատավիլը եկաւ քաղաքէն դէպ 'ի մօյէնք 30 հազար եայան զօրքով, ու 380 ձիււորով, ու 84 կտոր թօփով: Բոնգէ Մուքօլը իրէք օրէն կը հանի մէկը 24 հազար մարդով. որոնց ետեէն 7 հազար տահա ճաղայ ելեր կուգայ:

Ասիէ դատ մօքա, քլին, ջաւիտով, փօտօնք, 14 հազար զօրք կեցերէն: Թի որ ասալի գօրութի չեն բաւեր, որ մեր նենգաւոր թշնամին կործանեն, ձեղի բսեմ. Եկէք մակալներ, մեր ամմէքալ մէկ ըլլանք երթանք. որ մէկ 100 հազարմը տահա կըլլանք, առնենք հետերնիս նք կոյսին պատկերը, առնենք հետերնիս 150 կտոր թօփ, ու ջարդ բուրգ ընենք՝ բոլորը կոտրենք մեր թշնամինը:

Մեր թշնամին 150 հազար հոգի ունի իրեն աղգէն, ու օտար աղգերէն որպիսի կընաց ժողովը գլուխը. ու ասոնք բոլոր անթուրէն ձիււ մի կուտենիկոր: Իշտէ աս քանալ ձեղի գլուցեցի, որ թի մէկ գին ուրախանայ. ու թի մէկալ գին հանդիստ կենայ. ու մանաւանդ աս օրերս, որ մեր ինքնակալալ հոս պիտի գայ: Կարգացէք ու խօլայ կըճակնանք. ամմէն ըսածն. ու հիշ մի տարակուսիք զուրցած ներսու ձերայ:

Վաղ ես Փրկիչիկէ քուգուսովն բովը պիտի երթամ, որ մէյտեղ դանք մտմանք աս մեր թշնամին հաղթուլու ջնջլու: Աւ քանիմը օրմնէ ետե փախցնենք սա տանային դող աս եկող հիւրերը, որ իրենց հոգի տայ ॥: Գրեցաւ 'ի 12. սեպտ. 1812: